

нормативним значенням (50 %) і досягала 70-80 % , поэтому и произошло поражение узлов труб коррозией. Чтобы избежать дальнейшего поражения узлов труб, было предложено временно перекрыть газ в пункте и произвести замену труб. Также для нормализации микроклимата в помещениях газораспределительных пунктов предложено установить кондиционеры с емкостными датчиками влажности (AM2320), которые работают совместно с кондиционерами и автоматически запускаются при повышении влажности.

После выполнения рекомендаций и повторного обследования спустя некоторое время данная проблема была устранена, коррозии узлов труб не было обнаружено и утечки газа больше не фиксировались.

Радченко І. О., кандидат військових наук, доцент, завідувач кафедри

Толста А. С., студентка 703 навчальної групи.

Національна академія Національної гвардії України, м. Харків

ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОГЕННОЇ КАТАСТРОФИ НА ДОНБАСІ

До військових дій Донецька і Луганська області були техногенно навантаженими регіонами. У самому Донецьку, наприклад, в довоєнний період викиди в атмосферу були настільки потужними, що їх було в 12 разів більше, ніж в інших регіонах України. Діяльність промислових підприємств була настільки потужною, що це викликало серйозне забруднення довкілля. В результаті військових дій на сході України страждають величезні території, знищені хімічні і металургійні підприємства, затоплені шахти, що приводить до істотних змін природного середовища. Бойові дії на сході країни можуть привести до екологічної катастрофи на Донбасі. У регіоні затоплено багато шахт, унаслідок чого питна вода, ґрунт, флора і фауна отруєні. Атмосфера в Донецькій і Луганській областях значно забруднена із-за вибухів боєприпасів і викидів з різних підприємств [1].

Донецькі шахти, що навіть виробили запаси вугілля, продовжують роботу. Там потрібне постійне відкачування ґрунтових вод і метану, що скупчується в підземних порожнечах. Якщо охоплений війною регіон повністю залишиться без електроенергії, то це означає, що ґрунтові води почнуть підніматися на поверхню, разом з метаном. Колись посушливий степовий край стане величезним отруйним болотом. А це вже екологічна катастрофа. На кожному водопровідному вузлі, яких лише в Донецьку дев'ять, і на кожній фільтрувальній станції зберігаються запаси рідкого хлору для знезараження води. На водопровідному вузлі по нормативах - тонна, на станціях - більше. При контакті з повітрям витік тонни рідкого хлору - це отруйна хмара, що гарантовано вбиває все живе в радіусі трьох-п'яти кілометрів [2].

На півночі Донецька із-за серії потужних вибухів на Донецькому казенному заводі хімічних виробів (ДКЗХВ) вибухнули підземні сховища великокаліберних боєприпасів. За попередніми даними, вибухи сталися під час розвантаження боєкомплекту, що поступив, з подальшою детонацією підземних сховищ.

У регіоні є багаточисельні могильники токсичних відходів. Число хімічно небезпечних об'єктів вимірюється сотнями. Кожен з них - бомба сповільненої дії, що чекає своєї години, яка може понести сотні і тисячі життів, не розбираючи політичних поглядів, нашивок на формі і мірі особистої провини [3].

На території Ясиноватського району, в безпосередній близькості (500 м) до житлової зони с.Новгородське і м.Торецька розташований шламонакопитель 1-ої черги, що належить ТОВ «НВО «Інкор і К» (Фенольний завод). У шламонакопителі зберігаються небезпечні хімічні речовини рідких відходів в кількості 2706 кубічних метрів, у тому числі: фенол 31,5 тонн; піридин - 37,8 тонн; сірчана кислота - 1071 тонн, а також 266325 тонн твердих відходів. Шламонакопитель 3 черги, розташований на

відстані 1,2 км. від попереднього 1 черзі і на відстані 1,3 км. від міської межі м. Артемово і м. Торецька, на острові балки «Залізна» і з південного боку примикає до об'єданого шламонакопителью ЗФ «Дзержинська ТОВ «Енергоїмпекс», де зберігаються небезпечні хімічні речовини рідких відходів в кількості 510 тис. кубічних метрів.

Протягом 2016 року в результаті неодноразових обстежень даних шламонакопительей, виявлені окремі пошкодження тіл захисних гребель від обстрілу великокаліберної зброї і несправність всмоктуючого пристрою трубопроводу повернення освітленої води з шламонакопителья. Ремонт тіл гребель і всмоктуючого пристрою був запланований на кінець березня 2016 року. На вказаній території продовжують мати місце регулярний обстріл, що виключає їх здійснення.

Наведені в доповіді відомості дозволяють зробити наступні висновки: Бойові дії на території Донбасу провокують все нові техногенні катастрофи. Військові руйнування і збиток від техногенних катастроф може перевищити всі разом узяті наслідки Чорнобиля. На непідконтрольній українським властям територіях, практично неможливо проводити заходи щодо протидії техногенним катастрофам, тому що будь-які заходи підпадають під небезпеку військових дій.

Література:

1. <http://rian.com.ua/view/20151201/1001292919.html>
2. <http://cencor.net.ua>
3. <http://sensor.net.ua/n300333>.